

Univ. Postbl. Halle / Saale

EX LIBRIS
ILLVSTRISSIMI VIRI;
DN. DAN. LVDOLPHI;
LIB. BAR. de DANCKELMANN;
S. REG. MAI. BORVSS. CONSILIARII
STATVS INTIMI, cetera,
BIBLIOTHECÆ ACAD. FRIDERICIANÆ
TESTAMENTO RELICTIS.

H

DB 6.
D. 6.

4
SERENISSIMO AC POTEN-
TISSIMO PRINCIPI ET DOMINO
DOMINO

JOANNI
CASIMIRO
DEI GRATIA REGI PO-
LONIÆ, MAGNO DUCI LITHVA-
NIÆ, RUSSIÆ, PRUSSIÆ, MASOVIÆ, SA-
MOGITIÆ, LIVONIÆ, SMOLENSCIÆ,
CZERNICHOVIÆ, &c.

NEC NON
SVECORUM, GOTHORUM, VANDA-
LORUM HÆREDITARIO REGI;

Iunctæ Conjuratæq;

Scytharum & Rebellium Russorum Potentiæ
FORTISSIMO FELICISSIMO DOMITORI:
NUNC TRIUMPHALES LAUREAS FASCESQ;
IN PRUSSIAM SUAM INFERENTI

Felicem ingressum

Inter publica Gaudia & Plausus, quod de suo
posuit offerens, animo devotiss,

Gratulatur

JOACHIMUS PASTORIUS.

ELBINGÆ,

Typis ACHATII CORELLII.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Faint, illegible text in the upper middle section of the page.

Faint, illegible text in the middle section of the page.

Faint, illegible text in the lower middle section of the page.

Faint, illegible text in the lower section of the page.

Faint, illegible text in the lower section of the page.

Faint, illegible text in the lower section of the page.

Faint, illegible text at the bottom of the page.

Nter omnia, Rex
Serenissime & Poten-
tissime, quibus Imperi-
um quodq; & Romana
inprimis magnitudo su-
pra cætera sese extulit,

duas præcipuè res reperio, prudentiam
Consiliorum & in bello fortitudinem.
Illi sanctiones legum utilissimarum, illi
custodia earundem, illi populi ferocien-
tis, & temperatum clementiâ ac severi-
tate tot subactarum gentium regimen
debeatur. Alterâ fines imperii defen-
si ac prolatati, gentibus propè omnibus
eò compulsis, ut aut victæ Urbem Do-
minam adorarent, aut territæ amicitia-
am quærerent, nocendi utiq; licentiâ
viribusq; carerent. Et mutuo e quidem

A 2

con-

consensu auxilioq; duo hæc sese invicem sustentabant: divortium inter se adeò semper noxium experta, ut nec consilio sine armis robur, nec armis sine consilio successus adesset. Verùm enimverò cum utriq; potentiæ ac decoris sui Majestatem deberet Roma, nescio quo modo tamen bellica semper virtus splendidioribus illic honoribus effulsit. Venerationem habuere, qui bonas condidissent leges, qui Reipubl., necessario ejus tempore, consilio adfuissent; qui æstus comitiorū, vel plebis effrenatæ spiritus sedassent. At nunquam, quod sciam, decretus iis triumphus est. Augusto Cæsari legum latarum titulos, sed in funere demum legitimus antelatos. At idem vivens ob domitos hostes splendidissime, & post Actiacam victoriã, ter, uno mense triumphaverat: inde adeò ipsi etiam mensi nomen.

nomē de suo impertitus. Iam Scipiones,
Pauli, Marcelli, Marii, Pompeii quā
gloriā enituere, cum præcedentibus di-
versæ & peregrinæ formę tam homi-
num quàm bestiarū gregibus, ipsi subli-
mes, & victarum gentium, nonnunquam
& Regum tergo, curru instantes, inter
circumfusam undiq; ad spectaculum
turbam inveherentur? Nempè istis
quasi stimulis Orbis Regina acuere atq;
excitare cives suos ad eam virtutem
conata est, quę vitę contemptu vitam
ceterorum tueretur, & gloriam finesq;
imperii, impenso feliciter sanguine am-
plificaret. Atq; in eā simul quoq; pru-
dentiam ipsam honorari existimabat,
quòd sine hęc bella tantę molis confi-
ci, gentes perdomari, & Reges in servi-
tutis instrumenta redigi haud potuisse
viderentur. Exolevit postea hęc tri-
umphorum majestas, & senescente,
aut

aut alia jam decora quęrente Romā,
antiquata sunt ista bellicę fortitudinis
brabęa. Sed & alibi terrarum pompe
tales ac velut ostentamenta pro inani-
bus despiciuntur; nec tanti habetur,
post exantlatas belli molestias, alium &
tam operosum triumphandi laborem,
sumptumq; suscipere. At nihilominus
in animis hominum triumphant Victo-
res. Tempa præclaris eorum facinori-
bus circumsonant; & consensu jussuq;
ipforum honor victoriarum ab ipsis ad
DEUM transfertur. Is hodie in Regibus,
imò pro Regibus triumphat. Illius an-
te aras procumbunt, quibus superatę
gentes succubuerunt. Ipsos verò ce-
lebrant publicę, loqvuntur privatę vo-
ces, sed ut DEI manus & instrumenta
coeli. Et satis habent illi, cum suis læ-
tantem victoriis populum, cum publi-
cā ubiq; exultatione omnia vident cir-
cum-

cumstrepere. Cum in occursum sibi
ruere vident Urbium capita, cum fau-
sta successuum gratulantes, cum omnia
optima ominantes spectant Civitates.
Ad eum modum Tu nunc triumphas
Serenissime IOANNES CASIMIRE, V-
biq; Tibi obviam servata à Te Polonia
effunditur. Passim in conspectum se
offert Tibi, quicquid tot beneficiis or-
nasti. Undiq; pro te manus ad coelum
attolli vides, undiq; voces prolixam vi-
tam tali Triumphatori precantium au-
dis clangere. Alicubi & exquisitis pa-
negyricis exciperis, & subinde reperi-
untur, qui Tuas laudes qualicunq; in-
dustria sua aggressi, Te ipsum Tibi cum
cura ostendere satagunt. Ac habent
equidem bonae mentes, ubi facundiam
experiri, ubi ingenii explicare vires
possint. Sufficis Tu omnibus indicendi
scribendiq; argumentum. Primum
ipsa

ipsa Tua per tot laborum aspera trans-
acta, & cum fortuna ipsâ sepius commis-
sa juvenis largam dat enarrare volen-
tibus verborum materiam. Benè pro-
fectò Te Herculea exercuit clava, an-
tequam ab illâ ad summum Regni cla-
vum manum transferres. Nec aliâ sci-
licet palæstrâ aptandus fuisti ad hoc re-
gimen, in quo tot cum monstris confi-
ctandum Tibi fore cœlum prævidit.
Certè enim turbatissimam accepisti
Rempublicam: & hæc servanda Tibi
offerretur, in summum discrimen irâ fa-
torum adducta erat. Ac servasti eam
sane, etiam antequam Tua esset, &
tum, cum se jam Tuam esse vellet, Tu
servando magis fecisti Tuam. In gre-
mium illa Tuum propè ruens venit, &
gubernatorem navis istius esse voluit,
cùm ea jam inter brevia tantùm non
mergeretur. Et agnovêre illico Jovem
Titanes;

Titanes ; vix vultum, nondum fulmen
exseruerat, cum cristas illi mox posuê-
re. Fugerunt monstra Herculem, & ad
Tuæ autoritatis quasi gorgona exhor-
ruerunt; antequam manum sentirent.
Sed postea tamen â cubili suo recalué-
re istæ aspides: revixêre, ubi terram
suam contigerant, Antequam iisdemq; capi-
tibus pullulans lerna in Te Herculem
resurrexit. Nempe non uno ictu confi-
ci mala ista fatum permisit, ne minora,
quàm essent, viderentur. Et virtuti
Tuæ Carthaginem dare voluit, ne otio
elanguesceret. Deniq; gloriæ Tuæ con-
suluit, quæ splendidior ex eiusmodi ho-
stibus domitis exsurgit, qui diu Victo-
rem fatigant. Parum decorè vincitur,
qui manui vix semel exfertæ cervicem
submisit. Rediit itaq; ille, quem Tu an-
te solo autoritatis Tuæ telo abegeras,
& major, quàm antea unquam venerat,

B

re-

rediit. Quippe universâ Tauricâ potentiâ & ipso ejus Principe comitatus rediit. Hujus pernices alas robori suo adjunxerat: neminem sic robori restitutum, neminem celeritatem evasurum ratus. Et illâ conjunctione is coaluerat exercitus, cui post Tamerlanis vel Hunnorum tempora haud scio an ullus numero par unquam fuerit. Nam vi quidem nec illa mundi flagella hunc æquarunt: cum pedestribus his armis caruerint, quibus rebelles isti peritiùs propè, quàm ulla alia natio, fulminat. Et illi Turbines peregrinis in terris omnia sibi infesta nacti, viam solis armis & terrore sibi aperuere. Hi amicos ubiq; reperiebant, & quò longiùs progredètur, eò plus militum illis viriumq; accrescebat. Opposuerat se iis, qui in præsidio Reipublice stabat exercitus, animosus equidem & plurimis prælustribus eximiisq;
Ca-

Capitibus, ipsoq; flore bellatorum compositus. Sed hic numero tam exiguus, alter contra tam vastus erat, ut uni Polono militi plusquam triginta posset hostis objicere. Atq; hinc facilem sibi expugnatu illum credidit: posteaquam diversum non uno periculo agnovisset, circumfedit. Et ita duobus penè mensibus circumclusum tenuit, nihil ut ire illuc nisi plumbum & inimicam flammam permetteret. Ipse subinde àsultibus, cuniculis & omni machinamentorum genere ad eos pervadere moliens. Etiam blanditiis & paciscendo irrepere laborans. Sed omnem & vim & fallaciam generosus ille obsessorum animus repulit. In assiduo conflictu versari, crebris eruptionibus fatigare obsessorem, grandines pilarum dare & excipere, fetorem & omnis cœli injurias ferre, canibus & cadaveribus

B 2

equo-

equorū sedare famem, extrema omnia
pati, aut expectare non grave Hec-
toribus istis fuit, dum Te liberatorem
suum certissimā fiduciā præstolarentur.
Accurristi Tu, voto Tuo tardius: ita ta-
men opportunè, ut & illis materiam Vir-
tutis nimiū festinando non eriperes,
& immodicè cunctando non patereris
salutem eripi. Venisti, sed per viam ab
eodem illo hoste interclusam. Iverat
enim ille adversum Te; ita venientem
excipere sperans, ut nec obsessos libe-
rare posses, nec haberes, per quem li-
berareris. Et ea erat hostilium copia-
rum moles, ut circumsepiendis duobus
etiam non modicis exercitibus abundè
sufficeret. Ceterum malè tamen inierat
rationem, cum suos Tuosq; numerans,
Tuę & Virtutis & felicitatis pondus non
æstimârat. Et sensit sanè paulò post,
magnis sustinendis superandisq; etiam
ea

ea exercituum corpora paria esse, quæ
quantumvis mole exigua, grandi tamen
animâ vegetantur. Sensit idem lan-
gventia quoq; corporis ejusmodi mem-
bra recalescere, ubi â Capite egregio
excitantur erigunturq;. Vti sanè Tu mi-
litem Tuum laborantem fessumve no-
bili vocis Regiæ incentivo, tum non
minus agili Virtutis exemplo ad bonas
edendas operas imperterritus ipse ex-
stimulasti. Atq; ita cum aliquot diebus
omnes nervos adversum Te intendis-
set, intellexit ille tandem, effundere se
vires suas, parùm tamen Tuas minuere.
Et mox magno conatu nihil agentem,
jamq; calorum lixarumq; ferro ex-
positum, vani laboris tædium & frustra
impensi tanti sanguinis pudor invasit:
Barbarum imprimis; cujus vis omnis
impetu valet, morâ elangvescit. Qui
porrò majore acceptâ, quàm datâ clade

B 3

cruen-

cruentus, beneficiorum quoq; tandem,
que in Poloniâ olim captivus & gratis
dimissus accepisset, admonitus erubuit;
atq; , arma infelicia excutiente consci-
entiâ, ad pacem flexit. Quam respuere
Tu noluisti, ne ex tot malis lassę Reip.
necessarium, & jam non sine numine
oblatum munus non intelligere, aut in-
videre Tuis viderêre. Et ejusmodi equi-
dem, favente DEO, pacem iniisti, qua-
lem Respublica tali suo tempore vix
ausa unquam fuerat sperare. Nihil re-
tulit Scythia, quàm stipendium, quod
ei jam olim ex pacto debebat Polonia.
Nihil obtinuit rebellis, quàm veniam
patratorum, nec ante tamen, quàm &
Principis Scytharum preces intercede-
rent, & ipse ad pedes Tuos scelera sua
detestatus, majore ea in posterum obse-
quio eluere sacro sanctè & jure-jurando
interposito promisisset. Haud indeco-
ra

ra sanè conventio fuit, quâ qui contra
Te tam immenso exercitu pugnave-
rant, pro Te deinceps Tuo arbitrato
pugnare obligati fuêre. Ex hostibus
clientes, ex servitiis rebellibus milites,
Tuæ gloriæ, Reipubl. commodo meri-
tuos fecisti. Tuum verò Exercitum,
illum in extremis jam propè agentem,
nec nisi de gloriosâ jam morte cogitan-
tem liberasti ex illis obsidii teterrimi
angustiis, dicam veriùs, ex ipsissimis
Orci liminibus. Rediisti Tu & salvus
ipse, & salvum ex summo discrimine,
duplicem Reipubl. exercitum ducens,
Rediisti tum, cum vix adhuc hostem
Tibi conspectum cæteri crediderant.
Rediisti amabilem Pacis olivam ferens,
cum arma adhuc pararet timeretq;
universum Regnum. Anteiisti Tu civi-
um Tuorum spes: non voti eos tantùm
sui, sed in vobis propè ipsis timiditatis
volen-

volentes damnasti. Persensere illi comitem Tibi ire DEUM, & per Te facere, quæ credere nemo audeat, nisi cum facta sunt; imò quæ &, postquam facta sint, fidem, quia supergrediuntur, tarde inveniant. Pace hæc factâ, securitas porrò ejus Tibi curæ fuit. Negotium Tibi cum gente esse noveras, quam vix ullus adeò fidus astringere possit nodus, quin eum apparens aliqua utilitas sine negotio dissolvat. Sed dabas imprimis operam, ne illa ruptum aliquâ, aut diffluens Pacis foedus ulli alii, quàm sibi posset imputare. Ac Scytha equidem aliò spes suas mittens, aut mittere saltem visus, intra metas foederis se utcunq; aliquandiu continuit. Sed plebs ubiq; nimia, & nec servitutem, nec libertatem modicam ferre gnara, sumptam cum armis nuper gestis ferociam, majora, quàm assecuta esset, appetendo

tendo, brevi post iterum exseruit. Præcipue ductor zaporoviani exercitus, fortunâ suâ corruptus, potentię, quam Te & Republ. consentiente habebat, nova & aliunde, quàm à Te & Republ., quærebat munimenta. Literas ad externos misitabat non honoras Regio nomini, & conspirationum adversum Rempubl. seminibus gravidas. Legatos mittebat recipiebatq; tanquam sui arbitrii esset: infestos Regno Principes muneribus honorabat, amicos bello aggrediebatur; nobiles viciniore bonis suis, quosdam & vitâ exuebat. Eò deniq; perfidię prolapsus est, ut non Regni tantum hujus, sed & fidei Christianę proditor, Turcę subditus esse quæreret, ne esset Polonis. Quin horum ipsorum liberrima capita Ottomannicę libidini flagitium hominis occultis promissis addicebat; non se scilicet tantum, sed Domi-

C

nos

nos suos Tyranni illius facere servos
machinans. Tu, Rex Serenissime, mo-
nitis, Tu promissis prius quàm armis in
ordinem redigere hominem laborasti:
Sed & monitis locum, & promissis fi-
dem negavit. Nempe sui non malus ju-
dex, atrociora esse, quę strueret, faci-
nora existimabat, quàm ut Te sibi pro-
pitium spondere posset. Et diffidenti
adeò, ac suspicace superboq; metu alie-
na auxilia circumspicienti, non amplius
Tu fidere, non amplius firmandę po-
tentia facultatem potuisti dare. Desti-
nasti ad illum primarios aliquot Rei-
publ. viros, qui quid animi haberet, ex-
plorarent, qui pacis sufflamina, belli
materiem reciderent. Sed simul exer-
citus collegisti, tanto majus pondus ad-
diturus negotiationi, obtusæ alioquin,
& irritę futurę, nisi gladii mucronem si-
mul ostentaret. Sed quicquid ageret
Respubl.

Respubl., hominem illum non movit,
aut si verba extunderet mitia & obse-
quium præferentia, tamen aliò is per
occulta & magis fida rapiebatur. Omnia
indicia eò consentiebant, hyeme, quâ
hæc agebantur, constrictum istum An-
gvem minus sibilare. Vbi vernus redi-
isset tepor, prompturum aculeos & ve-
nena. Quare ipso adversus perduel-
lem favente cœlo utendum putasti: &
tum istos Terræ filios oppugnare statui-
sti, cum terrâ suâ, frigoribus scilicet ri-
gente, uti non possent. Sed nec ipse il-
licò tantum conducere exercitum qui-
visti, quantum ad rem tantam arbitra-
bare necessarium. Itaq; ordinariam &
finibus scilicet protegendis destinatam
Reip. præmisisti manum, quæ occupa-
ret hostem, dum Tu cum cætero exer-
citu, quem numerosum parabas, advo-
lares. Neq; defuit illa partibus suis, ali-

cubi corporum fuorum objectu rebel-
les catervas strenuè remorata. Postre-
mò etiam, cum parùm abesset, ne à præ-
validâ multitudine circumventa, à spe
auxilii secluderetur, aut iniquam belli
aleam cogeretur experiri, non igno-
bili & plurimis hostium subinde
funesto retrocessu ad Te contendit, à
Te suo Capite mox refocillata, sed &
Tuis viribus non contemnendum ad-
dens momentum. Perduellis interim
Rusiam universam, classicis passim so-
nantibus, ad arma conciverat. Nec do-
mestico satis adhuc robori fidens, Tur-
carum insuper ac Tartarorum Domi-
nos vocabat in auxilium. Ac uterq;
equidem rebellibus Cosacis, quam Tibi
rebelles oppugnanti maluit favere. Ille
tamen ferè adhuc intra promissa tan-
tùm stetit; hic prædarum dulcedine de-
nuò illectus misit ingentem contra Te
manum,

manum, majoremq; paulò post ipse ad-
duxit. Et ita idem, qui ante, ducento-
rum triginta plus minus millium exer-
citus Tibi se objecit. Ingens profe-
ctò vis, nec numero tantùm, sed illo
dudum jam cognito pedestris Cosa-
corum roboris cum Scythici equitatûs
celeritate coälitu formidanda. Te ta-
men illa minimè terruit: qui prius jam
non minorem istorum numerum mino-
re longè exercitu repulisse Te memi-
neras. Ibas in hostem summâ Tui, vel
potiùs ducentis Te DEI fiduciâ. Sed
& ille, antequam vires junxisset, cun-
ctantior, simulac junxerat, prætumidus,
ac suo sibi robore placens, incredibili
ardore & quasi torrentis instar in Te fe-
rebatur. Deprehendere imparatum, &
multitudine suâ imparem circumgredi
speraverat. Sed in paratum ac opinio-
ne suâ validiorem incidit. Eâdemq;

C3

porrò

porrò alacritate se quæsitum à Te com-
perit, quâ Te quæstiverat. Quam verò
vellet nunquam Te vel quæsitum à se
vel repertum! Suo enim malo quæsi-
vit, suo maximo malo repperit. Provo-
cavit in fatum suum virtutem Polonam.
Effudit impetus sed quasi in rupem,
quæ fluctus reverberat & rejectos rum-
pit. Impegit aculeum Tuis, sed ut ma-
lè fixum amitteret. Tu quippe, magne
Bellator, ita semper instructam exerci-
tûs Tui velut machinam ducebas, ut
lacesi sine laceffentium exitio non pos-
set. Longè ante prælium prælio stabas
paratus. Ipse subinde circumiens ordi-
nabas aciem, ut regere à Te ordina-
tam expeditiùs posses. Ipse locum mi-
liti assignabas, ut tanto firmiore is ve-
stigio teneret stationem, quàm Regia
manus ostendisset. Sed nec uno impe-
tu vel die rem confici fatum voluit.
Non.

Non sustinuit tantorum exercituum
cervices unius prælii quasi ictui com-
mittere. Dispersere potius aliquot die-
rum intervallis victorias Tuas voluit, ut
longiùs spectarentur, & ut vinci se ho-
stis, vincere se Tui sentirent. Datum iis,
qui infelicius pugnassent, spatium est,
remittendi se in gradum, ut tanto glo-
riosiùs repositi profligarentur. Dignum
deniq; visum est ultimum certamen,
cui pluribus aliis præluderetur. Sæpe
casu victus putatur, qui subito vinci-
tur. Hic multos per gradus & per varia
prætentamenta, operoso deniq; appa-
ratu descensum est ad prælium, in quo
Poloniæ, & propè dicam, Christianita-
tis fata vertebantur. Ipso etiam prælii
initio, illici aliquo successu hostem vo-
luit fortuna, quò is longiùs progressus
longiùs postea recederet; & fatigari
Tuos permisit, ne parvo nimis victo-
ria

ria constaret. Fatigati isti, sed cum
hostis damno; fatigati, sed ut aliis
in auxilium subvenientibus tanto
majore mox impetu coorti repelle-
rent instantem, ne vincere se putaret,
qui primam Tuorum vim sustinuisset.
Juxta verò frons aciei Tuæ machinis
suis continuò in hostem detonuit. Ful-
minasti in Titanas istos Iuppiter iratus,
& ita fulminasti, ut solitudo fieret, quà
fulmina Tua ivissent. Sed adversum
Te quoq; vomebat ignes Typhæus; &
non procul à Te decidere pilæ, quas ca-
piti Tuo destinaverat. At nempè me-
lior DEI cura ita direxit tela, ut ante pe-
des Tuos ruerent, velut intentati Ti-
bi sceleris audaciam confessa. Et Tu,
Cælestium tutelâ fretus, adspexisti ca-
dentia immotus, nec dignum putasti
periculum, cui ad latum unguem cede-
res. Contra verò tam improbum ho-
stis

stis ausum ulti sunt egregiè Tui. Pari-
ter in summum adverse aciei ductorem
signis aliquibus cognitum collineata
est una machinarum Tuarum, & ita
Regulum illum attonuit, ut & faciem
stringeret ignis, & animum quasi fulgu-
ritum in pedes adigeret. Post hunc sa-
nè ictum nihil jam ampliùs cunctan-
dum sibi duxit, quin in fugam se effun-
deret; ne vitam porrò in casum daret,
postquam adeò gravi crassâq; admoni-
tione vulsa ipsi esset auris. Nec mora.
Proripuit se ille, quàm potuit celerri-
mè, cæterisq; exemplo suo signum de-
dit fugiendi. Pauci restitère, nec nisi
jussi à Regulo, quò ipse tanto diutiùs à
persequentium gladio tutus foret. Fu-
gère tandem omnes, impedimenta, &
quicquid morari posse videbatur, pro-
jicientes. Rarum spectaculum, cum
insignis ille terrarum prædator præda

D

fuit

fuit Tuus, cum reculas, quas gens levis
& egena paucissimas habet, & pertinaciter tueri solet, passim legerent Poloni: cum inter alia, tentorio, vexillo, carpento deniq; Reguli ipsius potirentur; cum & Tartarorum eos, qui lentius irent, cæderent caperentve. Nam reliquos celeritas, quâ gens illa alias omnes anteit, & subortę noctis tenebrę eripuerit. Dispulsa Equestris Tartarorum acies traxit mox simul alteram Cosacorum, tam exemplo sociorum fugientium, quàm vi Tuorum territam impulsamq;. Sed fortunę suę quasi ægrè cedentes; & ceu iterum pugnaturi, recepere se in castra sua: Te ipso cedentibus atq; intra castra jam clausis adeò constanter insistente, ut totam noctem, in equo, sub cœlo pluviis intempesto, juxta cum milite excubares, ne quâ securitas Tuorum dolo hostium fieret
oppor-

opportuna. Hi verò, eâdem illâ nocte,
castra sua ita permunière, ut obsidendi
deinde fuerint Tibi. Obsessi sunt partim
ab exercitu Tuo, partim â paludibus,
quę magnam castrorum partem circum-
stagnabant. Diu arctati oppugnatiq;
omni vi, cum exercitum obsessorem
perrumpere non possent, nec sufficien-
te submissione clementię Tuę litarent,
tandem, orto inter ipsos Panico terro-
re, paludes suas pervias sibi facere co-
nati sunt. Et fecerunt multi, terrore
ipso miras artes perdocente obsessos,
quibus illud ad gradum instabile solum
perluçtarentur. Sed magna quoq; pars
Uligine hausta est; Et plurimi scilicet,
cùm ipsi suâ se festinatione implicarent,
metu mortis mortem in illis voragini-
bus incurrere. Plurimos etiam perse-
quentium absumpsit ferrum. Alios, qui
evaserant, in aviis sylvarum fames ene-

D 2

cuit.

cuit. Qui expeditissimi omnium erant,
celeri fugâ, quàm possent longissimè,
subduxère vitam. Quorum vestigia le-
gere iussus exercitus passim adhuc re-
liquias profligat. Et horum impeditio-
rem fortunam reddidère Lithvanicæ
copiæ, quæ pariter, auspiciis Tuis, quic-
quid in illum Ducatum hostilium copia-
rum se infuderat, Radzivillii Principis,
Campiductoris istic Tui, ductu, com-
pescuère: & jam Kioviam, antiquum
Rusfiæ, nunc Græci istic Ritûs præci-
puum caput & magnum rebellium re-
ceptum tenent. Jam de Scytharum
Regulo è finibus Regni, Victoriâ Tuâ,
suâq; trepidatione ejecto, de capto ab
ipsis Scythis, & vix multo ære in liber-
tatem reddito rebellium Ductore, de
ipsis deniq; rebellibus hîc illic disper-
sis, interceptis, cæsis subinde nuncios
accipis: & nempe quotidie legis fru-
ctus

Etus victorię Tuę. Quā cum latè omnia
Tibi infesta perculeris, non cessas etiam
clementiā uti in victos, obsequii jugum
resumentes. Non est Tibi volupe sævi-
re in subditos Tuos; in plebem ab ar-
mis ad vomeres, & ad colendam, quam
devastavit, Matrem terram, metu gla-
dii Tui, & malorum suorum tædio re-
dituram. Mavis rebelles ad officium
redactos imperium herile, quàm fer-
rum subire. Obstinos poenā perseque-
ris, in cæteris poenitentiam contentus.
Sed quid ago, **Rex Serenissime,**
qui Majestatis Tuę decora in has angu-
stias compingo? Injurius in Te, cujus
laudes, Apellēā manu, in Illustri tabu-
lā, depingi dignas, impare penicillo
attrecto, & intra nimium breves lineas
strangulo. Equidem vix umbram Tui
hic dedi, nec totius quidem Tui Um-

D 3

bram.

bram. Non enim nisi Martii fulgoris
Tui, nec nisi tenues ludunt hîc strictu-
rę. Non nisi illa merita, & leviter, atti-
gi, quibus Rempublicam, Candidatus,
& mox Rector illius, devinxisti. Ea ve-
rò omnia, alio filo contexta, brevi spe-
ctanda subjicere Tibi & porrò Orbi pa-
ramus. Admiraturo haud dubiè tum
incipites, quibus Respublica conflicta-
ta est, morborum paroxysmos, tum fe-
licissimam Virtutis Tuę medicinam,
quã ægrę illi & in eadem mala toties,
magno periculo, relabenti, non salu-
tem modo, sed & securitatem salutis,
& robur, & antiquę deniq; glorię colo-
rem reddidisti. Vnum superest, ut Te
tanto liberatore Respubl., Tu Republi-
câ liberatâ diu sospes uti fruiq; possis.
Addat ô benignum Numen bonis suis
perennitatem, & Tibi Tanto Organo
suo ævum vel de nostris augeat annis.
Nec

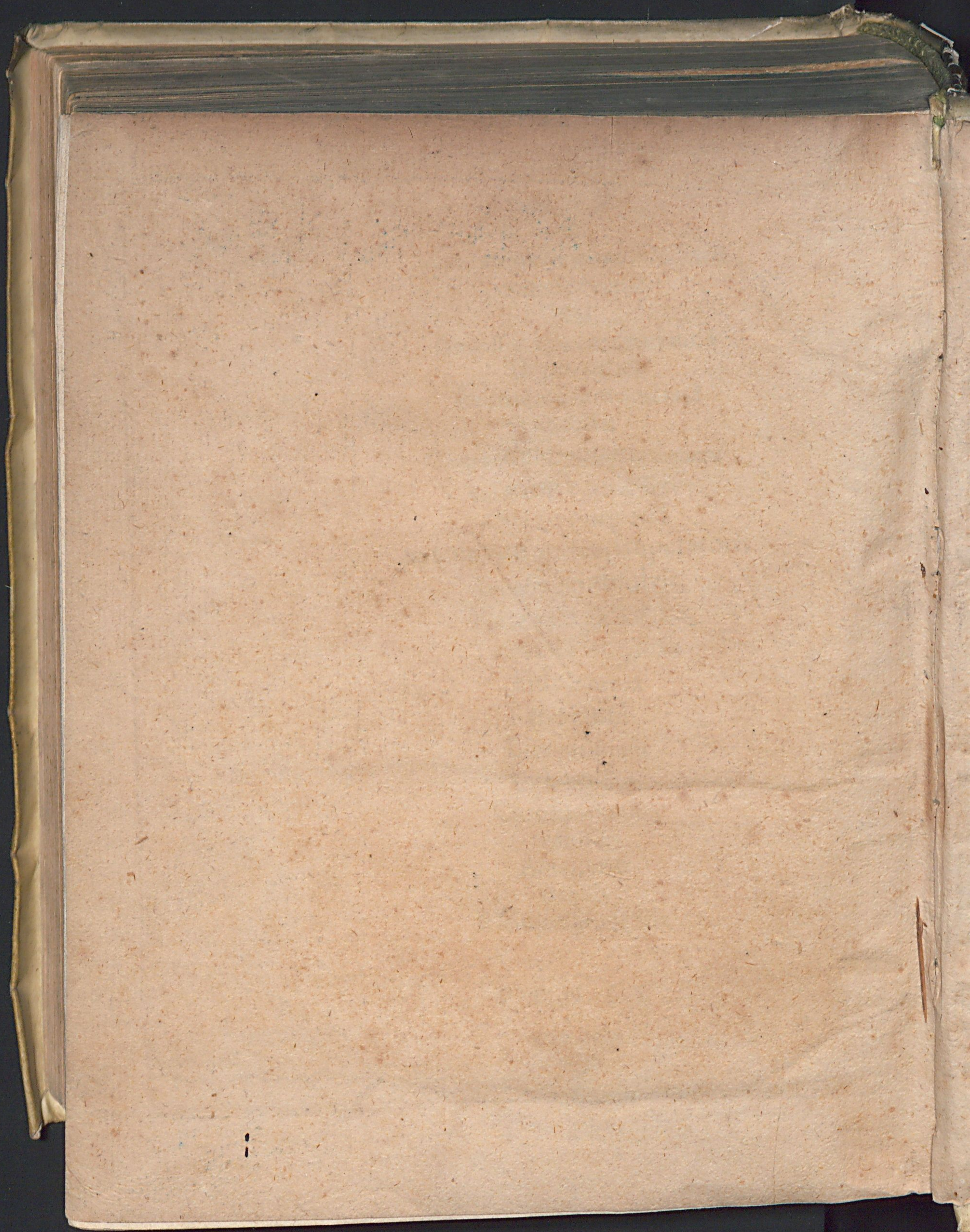

Nec permittat hunc pulcherrimum re-
rum Tuarum cursum ullo sinistro even-
tu infuscari. Sufficiat morti nuperum
fecisse ictum, quo velut ad placandam
fortunę invidiam, dulcem & desiderabi-
lem Augustę Arboris Tuę ramulum
abripuit. Sarciat hoc damnum cœli fa-
vor, datâ brevi ex SERENISS: REGI-
NA CONIUGE, aliâ Propagine, quę A-
vitos Tuosq; vultus & animos referat,
& sub felicitatis Paternę fidere nata, in-
de similia fatorum stamina ducat. Cre-
scat ita, O AUGUSTE, in orbe Christia-
no Veneratio Tui, in non-Christiano
metus, Amor apud Tuos, apud omnes
Admiratio. Excipiat Te Felicitas, aut
intret Tecum, quâcunq; ingrederis. Su-
beat virescatq; per Te sine vitiis suis
Pacis felicitas, & in pace etiam maneat
virtutum certamen. Bello ne audeat
Te quisquam laceffere, aut doleat de-
niq;

niq; laceſſiviffe. Sentiant Victorem
gladium Tuum obſtinati hoſtes, tre-
mant ad genua Tua, qui veniam me-
rentur. Poſtremò Domûs Tuæ Regiæ,
& juxta Regni proſperitas ita paribus
incrementis provehatur, ut & habeas
Tu, cui maxime velis, & poſſis, qua-
lem velis, filio ſcilicet Te digno, Rem-
publicam ſe dignam, felix olim ſenex,
& certò coelitem numerum
aucturus, ſpe non dubiâ,
tradere.

Nr 2890.

8

ULB Halle

3

005 131 677

Hands nicht
verwechseln No

1517

mc.

4

AC POTEN-

PI ET DOMINO
NO

ANNI

MAIRO

A REGI PO-
DUCI LITHVA-
IÆ, MASOVIÆ, SA-
E, SMOLENSCIÆ,
OVIÆ, &c.

ON
IORUM, VANDA
TARIO REGI;

urataq;
Russorum Potentiæ
SSIMO DOMITORI;

LAUREAS FASCESQ;
M INFERENTI

ressum
Plausus, quod de suo
nimo devotiss,

atur
PASTORIUS.

GÆ,
I CORELLII.